

Foto: Elisabeth Tønnessen

Kreative produkter verden venter på - IRIS setter forskning ut i livet

IRIS – International Research Institute of Stavanger er på Norgestoppen i kommersialisering. Drevet av et sterkt fokus på kunnskapsbasert innovasjon, tar forskerne sammen med flere eksterne samarbeidspartnere ideene fra FoU til ferdige produkter.

Nærhet til markedet gir suksess - Vi har fått til mye i årene vi har lagt bak oss. Takket være det nære samarbeidet med oljeindustrien, har vi fått store og spennende utfordringer av så vel internasjonalt anerkjent format, sier Päivi A. T. Lædre, direktør for IRIS Biomiljø.

Produkter for vår fremtid - Fellesnevneren for prosjekter mellom IRIS og oljebransjen er krav til resultater. Anvendt forskning blir gjort til kommersielt interessante produkter, gjennom krevende og ressurssterke kunder. Fokus på oljens effekt på miljøet har gitt en rekke internasjonalt anerkjente produkter, som også kommer andre samfunnssektorer til gode.

- Arbeidet IRIS står for er svært viktig, ikke minst ettersom petroleumsaktivitet utvides til nordområdene, eksempelvis Ba-

rentshavet. Så langt er det gjort forholdsvis lite forskning på miljøeffekter i disse områdene, derfor er det avgjørende at vi nå er i stand til å ta pulsen på disse viktige havområdene. Her snakker vi om forskning som blir til kommersielle produkter som vil kunne redde vår fremtid, sier Lædre.

Biomarkører fungerer som tidligvarslere - Forskerne kan i praksis måle så vel puls som DNA skader, føderate og bevegelser hos ulike sjødyr, som er følsomme for endringer i miljøforholdene i havet. På den måten kan man også på et tidlig tidspunkt iverksette miljøtiltak, forklarer Lædre.

Biomarkørene, eller tidligvarslere som forskerne ved IRIS har bidratt til å utvikle, fungerer som sensorer og måleparametere for ulike former for miljøpåvirkning. Deler

av denne sensorteknologien kommersialiseres nå gjennom Biota Guard AS (www.biota-guard.no), og har allerede høstet anerkjennelse gjennom DNB NORs innovasjonspris for Rogaland og Agder Fylkene.

Et annerledes laboratorium - Fullskala testanlegg står til disposisjon for IRIS Biomiljø, gjennom datterselskapet Akvamiljø AS i Mekjarvik ved Stavanger. Her hentes

friskt sjøvann opp fra 80 meters dyp ytterst i Byfjorden, noe som gir forskerne mulighet til å simulere aktuelle situasjoner og teste miljøeffekten direkte.

- Det viktigste suksesskriteriet for IRIS Biomiljø er kvalitet på forskningen. Solid kunnskapsbase gir et vindu mot nye teknologiske muligheter, og danner grunnlaget for utvikling, spinoff og tiltrekning av selskaper, sier Lædre. - Dette omsetter vi til kommersielt interessante produkter gjennom solid nettverk og internasjonale samarbeidsrelasjoner, og gjør at vi på utvalgte områder klarer å være markedsledende.

Mer enn bare miljø - Medarbeiderne på IRIS har høy kompetanse innen flere andre områder, blant annet diagnostikk og forskning på protein. Et tett og godt samarbeid med kreftforskerne ved Stavanger Universitetssykehus er bare ett av utslagene av denne satsningen. Bruk av naturgass til produksjon av matprotein er et annet.

- For oss er markedets og oppdragsgiverens behov og ønsker viktigst. Uten mulighet og vilje til medfinansiering, vil vi komme til kort. Alle må tro på det vi gjør, og satse deretter. Selv om vi er 90 prosent prosjektfinsiert, og kun mottar 10 prosent støtte fra staten, er vårt samarbeid med for eksempel Innovasjon Norge avgjørende for det vi oppnår, avslutter Lædre.

IRIS Biomiljø

Et internasjonalt forskningssenter med til sammen 45 ansatte fra ti land. Her utføres prosjekter innen økotoksikologi, miljørisikovurdering, overvåking offshore og i kystsonen, mikrobiell økt oljeutvinning og anvendt bioteknologi. Vi har en ledende posisjon innen biomarkører, og mer enn 20 diagnostiske metoder er blitt implementert og videreutviklet. I tillegg utvikler senteret neste generasjons metoder for miljøovervåking basert på sanntidsmåling av fysiske, kjemiske og biologiske parametre, samt på et helhetlig system for miljøstyring. Utvikling av biosensorer designet for å gjenkjenne biologiske molekyler er en viktig del av FoU-aktiviteten.

Kjernekompetanse:
Økotoksikologi
Marinbiologi
Bioteknologi

Økofysiologi
Mikrobiologi
Organisk og uorganisk kjemi

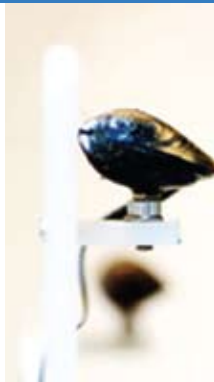
IRIS Biomiljø, Mekjarvik 12, 4070 Randaberg
Tel. +47 51 87 55 00 Fax. +47 51 87 55 40 www.iris.no

International Research Institute of Stavanger

NYVINNERER FRA IRIS

BIOTA GUARD AS Overvåker liv i havet

Biota Guard-teknologien er unik. Gjennom avansert instrumentering av blåskjell måler Biota Guard selv de minste endringer i vannkvaliteten i, og omkring, installasjoner og anlegg. Signalene fra de såkalte biosensorene registreres kontinuerlig og overføres via satellitt eller kabel til et ekspertcenter på land, der måledataene analyseres av forskere og andre fagekspertene.
www.biota-guard.no

GENDERGUIDE AS Mer effektiv matproduksjon

Å kunne bestemme kjønn på husdyr og oppdrettsfisk betyr en mer kontrollert og kostnadseffektiv produksjon. GenderGuide AS er basert på teknologi som utvikles i IRIS Biomiljø, og vil levere løsninger for kjønnsbestemmelse av husdyr og oppdrettsfisk. For matproduksjonen betyr dette enorme muligheter til forbedring og effektivisering.
www.genderguide.no

